2025ལོའི་ཟླ་5ཚེས་12
པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། པདྨ་རྒྱལ། གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། རེས་གཟའ་ཟླ་བ། 3

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）གྲངས་འཛིན་ཅན་དང་རིག་ལྡན་ཅན་
གྱི་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་དྲ་རྒྱ་བཙུགས་ནས་ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་ལ་དོ་
དམ་དང་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཕན་ནུས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཆེ་རུ་
གཏོང་དགོས་པའི་བླང་བྱ་ཡང་བཏོན་གནང་བ་རེད།
བརྟག་ཞིབ་གནང་རིང་། ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ནན་གསུངས་
གནང་དོན། རང་ལྗོངས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྱུང་ཁམས་བདེ་འཇགས་
ཀྱི་སྲུང་ཡོལ་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད། རིམ་པ་ཁག་དང་ཚན་པ་ཁག་གིས་
སློབ་སྦྱོང་གཏིང་ཟབ་དང་། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་འབྱུང་ཁམས་ཤེས་
དཔལ་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། མཚོ་
བོད་ས་མཐོའི་འབྱུང་ཁམས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་
རིགས་འཚོ་གནས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བའི་ལེགས་སྐྱེས་ཆེ་ཤོས་
ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་
ལས་གྲྭ་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་འབྱུང་ཁམས་ཤེས་
དཔལ་གྱི་དགོངས་པ་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཞིབ་ཕྲའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་
བརྩི་དགོས་པ། སྔོ་འགྱུར་རྒྱ་སྐྱེད་དང་། སྔོ་འགྱུར་དར་སྤེལ། སྔོ་
འགྱུར་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པ་གསུམ་མཉམ་དུ་སྤེལ་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་
དགོས་པ། ནགས་ཚལ་གྱི་ཆུ་མཛོད་དང་། དངུལ་མཛོད། འབྲུ་
མཛོད། ཐཱན་མཛོད་བཅས“མཛོད་བཞི”མཉམ་འགུལ་བྱས་ཏེ་
འབྱུང་ཁམས་ཤེས་དཔལ་འཛུགས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་མཐུད་ངང་གཏིང་
ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། འཆར་འགོད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པ། དམངས་འཚོའི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་རྒྱུན་འཁྱོངས་ལྷོད་མེད་ངང་
ལེགས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པ། མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས་ཞི་མཐུན་
མཉམ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་
གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་ཧུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་

ཉིད་ལ་བརྩི་འཇོག་བྱེད་པ་དང་། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་
སྔོ་ལྗང་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ། ཡུལ་བབ་དང་བསྟུན་པ། རིགས་དབྱེ་
ཇུས་བསྟར། ནགས་བཟོ་དང་འཚམ་སར་ནགས་བཟོ་བྱེད་པ།
ཞིང་ཆུ་དང་འཚམ་སར་ཞིང་ཆུ་གཏོང་བ། རྩྭ་འདེབས་དང་འཚམ་
སར་རྩྭ་འདེབས་པ་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། རང་བྱུང་སླར་
གསོ་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ཚད་གཞི་
མཐོ་ཤོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བྱུང་སླར་གསོའི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་དང་།
སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་སྣ་མང་རང་བཞིན་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུར་སྣང་ཆེན་བཅས་
བྱས་ཏེ་རི་རྒོད་དང་ཐང་རྒོད་རིམ་བཞིན་སྔོ་ལྗང་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས། ཚན་རྩལ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོན་སྐྱེད་ནུས་ཤུགས་འཕེལ་བར་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་
ཚན་རྩལ་གསོ་སྦྱོང་དང་དཔེ་སྟོན་ཁྱབ་གདལ་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ་
དང་། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་དོ་དམ་དང་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་
པར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ། སྔོ་འགྱུར་གྱི་ལྕང་སོན་ལ་ཞིབ་ཚགས་ཅན་
དང་གནད་སྨིན་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།
ནགས་བཟོའི་ལྕང་སོན་གྱི་སྐྱེ་ཚད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་
བཅས་བྱས་ནས“འདེབས་འཛུགས་བྱས་པ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་དང་། དོ་དམ་
ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ། ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཐུབ་པ”བཅས་བྱེད་
དགོས། སྔོ་འགྱུར་དང་འབབ་འཕར་ལ་སྤྱི་འདོམས་བྱེད་པ་དང་།
འབྱུང་ཁམས་དམངས་ཕན་དང་། འབྱུང་ཁམས་དམངས་བདེ།
འབྱུང་ཁམས་དམངས་ཆེད་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་ལྷོ་བྱང་རི་
བོའི་སྔོ་འགྱུར་ལས་གྲྭ་དང་། དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་
སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ། གྲོང་གསེབ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དར་རྒྱས་ལ་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་ཟུང་འབྲེལ་ནུས་ལྡན་བྱས་ཏེ་ཡུལ་བབ་དང་

བསྟུན་ནས་དཔལ་འབྱོར་ནགས་ཚལ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་ནས་མང་
ཚོགས་ལ་འབབ་འཕར་ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་ཁྲིད་དང་། འབྱུང་ཁམས་སྲུང་
སྐྱོང་དང་དམངས་འཚོ་ལེགས་གཏོང་གི་འཁོར་རྒྱུག་བཟང་པོ་མངོན་
འགྱུར་ཧུར་ཐག་བཅས་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ལ་སྔོ་འགྱུར་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་
ནས་ཕན་འབྲས་དངོས་ཐོན་པར་བྱེད་དགོས། མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
སྔོ་འགྱུར་དང་། སྔོ་འགྱུར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་མི་དམངས་ཀྱིས་མཉམ་སྤྱོད་
བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་དེ་བས་
འཚམ་པ་དང་ལས་རིགས་ལ་དེ་བས་འཚམ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་
བའི་ཁོར་ཡུག་གཏོད་རྒྱུ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། སྔོ་འགྱུར་གྱི་སྤུས་ཚད་
དང་སྔོ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཟམ་མི་ཆད་པར་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་།
“རི་རྒོད་སྔོ་ལྗང་ཅན་དུ་འགྱུར་བ”ནས“ཁོར་ཡུག་མཛེས་སུ་འགྲོ་
བའི”བར་འགྱུར་ལྡོག་ཧུར་ཐག་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གང་
སར་སྔོ་ལྗང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། མཁའ་རླུང་གཙང་མ་ཡིན་པ།
ཁོར་ཡུག་སྐྱིད་སྣང་དོད་པ་བཅས་མི་དམངས་ཀྱིས་བཅངས་པའི་རེ་སྒུག་
དེ་དོན་དངོས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དགོས།
ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ནན་གསུངས་གནང་དོན། ལྷོ་བྱང་རི་
བོའི་སྔོ་འགྱུར་ལས་གྲྭ་ནི“མིག་སྔ་དང་ཕུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་།
བྱས་རྗེས་དེང་འདིར་བཞག་ནས་ཕན་འབྲས་བསྐལ་བརྒྱར་སྨིན་
པའི”འཐབ་ཇུས་ལས་འགན་ཞིག་རེད། རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་
ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་ལས་ཀའི་འགན་འཁྲི་ནན་དུ་བཏང་སྟེ
“གྲུབ་འབྲས་རང་ལ་མི་དབང་བའི”བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་དང
“གྲུབ་འབྲས་འཇོག་པར་རང་ཉིད་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པའི”འགན་
འཁྲི་འཁུར་སེམས་མུ་མཐུད་ནས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། འཆར་
འགོད་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འཆར་

འགོད་དང་། ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་། ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་
གཏོང་བ་བཅས་ཟུང་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་།
གསལ་ཐོ་ཅན་གྱི་དོ་དམ་དང་། རྣམ་གྲངས་ཅན་གྱི་དོན་འཁྱོལ།
ལས་གྲྭ་ཅན་གྱི་སྐུལ་འདེད་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། སྤྱི་
ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ལས་གྲྭའི་འཕེལ་
རིམ་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ནགས་བཟོའི་དུས་ཡུན་ཡག་ཤོས་
ལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ནས་གཏན་འཁེལ་བྱས་
པའི་སྔོ་འགྱུར་ལས་འགན་ལེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་
དགོས། ལས་དོན་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུར་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་པ་
དང་། ལས་ཀའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་སྔར་བས་འགྱུར་ལྡོག་གཏོང་བ།
“ལྕང་སོན་གྱི་འགག་སྒོ་དང་། འདེབས་འཛུགས་ཀྱི་འགག་སྒོ།
དོ་དམ་དང་སྲུང་སྐྱོང་གི་འགག་སྒོ”བཅས་ནན་པོར་སྲུང་བ། ཕྱི་
ཚུལ་རིང་ལུགས་དང་དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་གཏན་འགོག་བྱེད་པ་
བཅས་བྱས་ཏེ་ལྕང་སོན་རྐང་གཅིག་འདེབས་འཛུགས་བྱས་ན་དེ་ཉིད་
སྐྱེ་ཐུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འདེབས་འཛུགས་བྱས་ན་ཡུལ་
ཁོངས་དེ་སྔོ་ལྗང་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་གཏོད་དགོས་པ་སྟེ། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་
འབྱུང་ཁམས་ཤེས་དཔལ་གྱི་དགོངས་པ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེན་
དང་། དཔེ་མཚོན་ལ་སྣེ་ཁྲིད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས། མང་ཚོགས་ཀྱི་
སྣེ་ཁྲིད་དེ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ངང་ལྕང་སོན་འདེབས་འཛུགས།
སྔོ་ལྗང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་ཞིབ་ཚགས་བཅས་བྱས་ཏེ། སྔོ་ལྗང་ལ་དགའ་
ཞེན་དང་། སྔོ་ལྗང་འདེབས་པ། སྔོ་ལྗང་དར་སྤེལ། སྔོ་ལྗང་ལ་
སྲུང་སྐྱོང་བཅས་བྱ་རྒྱུ་དེ་གངས་ལྗོངས་ས་མཐོར་དར་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་
ཆགས་པར་བྱེད་དགོས། （པདྨ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཨུ་རུ་སུ་དང་ཀྲུང་གོའི་མཛའ་གྲོགས་
ལ་དཀའ་སྡུག་ཚད་མེད་འཕྲད་ཀྱང་མཛའ་བརྩེ་དེ་བས་ཀྱང་ཟབ་མོ་
ལྡན་པ་མཚོན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ནན་ཅིང་དམར་གསོད་ཆེན་མོའི་ནང་རྐྱེན་ལམ་དུ་ཤོར་བའི་
འདས་པོར་མྱ་ངན་ཞུ་བའི་མཁའ་ཟོན་ཉེན་བརྡ་སྔར་བཞིན་གཏོང་
བཞིན་ཡོད་ལ་ཨའོ་སི་ཝུའེ་ཤིན་གྱི་གཅིག་བསྡུས་བཙོན་རའི་མདུན་
གྱི་ལྕགས་ལམ་ད་དུང་སྐྱོ་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཐེ་ལན་གྱི་ཐེ་
ལན་དང་ཀྲུང་གོའི“རྒྱུད་གཅིག་ལམ་གཅིག”ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་
ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་ཝུའེ་ལུན·་ཕེ་ཁྲ་ཝུང་ཕ་ཏིས་བཤད་པ་དང་། ཁོང་
གིས་ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཚན་བཀོད་རྩོམ་ཡིག་ནང་དུ“ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་དྲན་ཤེས་དང་གནས་ཚུལ་ངོ་མས་ང་ཚོར་བློ་སྒོ་ཕྱེ་བ་དེ་ནམ་ཡང་
དོན་དངོས་དང་མཐུན་ལ་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་མངོན་པར་བྱས་
ཡོད”ཅེས་ནན་གསུངས་གནང་ཡོད། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་
གཉིས་པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་ནི་ཁྲག་དྲོན་དང་རང་སྲོག་བློས་བཏང་བ་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ལོ་རྒྱུས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
བརྩི་འཇོག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེང་སྐབས་འཛམ་
གླིང་གི་དྲང་གཞག་དང་དྲང་བདེན་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་
རེད་ཅེས་བཤད།
ལྗར་པན་གྱི་འབུ་ཕྲའི་དམག་འཐབ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་
གྱི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་དང་ཙི་ཧོ་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གྱི་མཚན་
འཛིན་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་བ་ཤིས་ཧྲན་ཧྲེང་ཧྥུའུ་ཡིས། འཛམ་གླིང་
དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མར་འཁྱོག་བཤད་
བྱེད་རྩིས་བྱེད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྒྱལ་
ཁའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཚང་མ་ལེགས་གྲུབ་
ཡོང་མི་སྲིད་ལ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་
རྒྱུས་ཕྱིར་བཤོལ་བྱེད་རྩིས་བྱེད་མཁན་ལ་བཟོད་སྒོམ་བྱེད་མི་སྲིད་
ཅེས་དང་། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་བསླབ་བྱ་ཟབ་མོ་
དང་ཧྥ་ཤི་སིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་གི་རླབས་ཆེན་རྒྱལ་
ཁའི་ཁྲོད་ནས་བློ་གྲོས་དང་སྟོབས་ཤུགས་བསྡུ་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་
ཚད་མཐོའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ངོ་མར་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་ཆེད་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཞིན་འབད་
བརྩོན་ལྷོད་མེད་བྱས་ཏེ་འབྱུང་འགྱུར་སྐྱོ་གར་དེ་འདྲ་བསྐྱར་དུ་མི་
ཐོན་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད།
ཕོ་ལན་ཀེ་ཏན་སི་ཁེའི་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་
རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གཏོད་མཁན་གྱི་ཀོན་ཀྲང་ཕ་ཝེར·་མ་
ཧོ་ཚའེ་ཝུའེ་ཆིས། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ནི་མིའི་རིགས་
ཡོངས་ཀྱི་སྐྱོ་གར་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་དག་ཁྱོན་ཡོངས་དང་
ཇི་མ་ཇི་བཞིན་བརྗོད་དེ་དམག་འཁྲུག་གི་རྩུབ་སྤྱོད་ལ་བསམ་
གཞིགས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ནས་ཞི་བདེའི་སློབ་གསོར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་
དགོས་ཞེས་བཤད།
སར་པི་ཡའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ཞིབ་འཇུག་
སུའོ་ཡི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཇུག་པ་ཡ་ལི་ཧྲན་ཏ·་སྨི་ཏི་ཆི་
ཡིས། སར་པི་ཡའི་ངོས་ནས་བརྗོད་ན། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་
མཚན་བཀོད་རྩོམ་ཡིག་ནང་གནས་ཚུལ་ངོ་མར་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པར་
འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་ཆ་འཕྲིན་གལ་ཆེན་བརྒྱུད་
བསྒྲགས་གནང་ཡོད། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ད་ཐེངས་ཨུ་རུ་སུར་
འཚམས་འདྲི་གནང་བ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་འབད་བརྩོན་གནང་
བ་ཞིག་རེད། བློ་ཕམ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་མིག་སྔར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྟོབས་ཤུགས་ཁག་ཅིག་གིས་ཀྲུང་གོ་དང་། ཨུ་རུ་སུ། སར་པི་ཡ་
སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཧྥ་ཤི་སི་རིང་ལུགས་དང་དམག་
རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཕམ་ཉེས་སུ་གཏོང་ཆེད་བློས་གཏོང་ཆེན་པོ་བྱས་པ་
དང་ལེགས་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཕུལ་བ་དེ་དག་སྣང་མེད་དུ་གཏོང་རྩིས་ཡོད་
པ་ང་ཚོས་སྔར་བཞིན་མཐོང་ཐུབ་མོད། རེ་ངན་དེ་དག་ཕམ་ངེས་
རེད་ཅེས་བཤད།
ཧྥ་རན་སེའི་ཁེ་ལས་མཁས་ཅན་དང་སྐབས་དོན་དཔྱད་གཏམ་
པ་ཨ་ནུའོ·་པེ་ཐེ་ལང་གིས། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཚན་བཀོད་
རྩོམ་ཡིག་ནང་གསལ་གཟིགས་མང་པོ་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་
དུ་དེ་སྔ་དང་ད་ཆ་བསྡུར་བ་བྱས་པ་བརྒྱུད། “མིའི་རིགས་སླར་ཡང་
མཐུན་སྒྲིལ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ཁ་ཕྲལ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཆ་ཤོད་
རེས་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ཁ་གཏད་ཡིན་པ། གཉིས་ཁེ་ཡིན་ནམ་ཡང་
ན་རྒྱལ་ཕམ་ཡིན་པ”བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས“དམག་ཆེན་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་སྒྲིག་ལམ་ལ་སྲུང་སྐྱོང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ”དང་ལྷག་

པར་དུ“མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གྲགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་
དགོས”ཞེས་བསྟན་གནང་ཡོད་ཅེས་དང་། པེ་ཐེ་ལང་གིས། ཀྲུའུ་
ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཚན་བཀོད་རྩོམ་ཡིག་ནི་མིག་སྔའི་ཀྲུང་གོའི་
འཐབ་ཇུས་ལ་བསམ་གཞིགས་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པའི་སྐར་ཁུང་ལྟ་
བུ་ཞིག་རེད། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
སྒྲིག་ལམ་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཀྲུང་གོས་བཙན་
དབང་སྟོབས་ཤུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱ་རྒྱུར་གཞོལ་བ་ནི་ཕྱོགས་མང་མ་
ལག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཆེན་པོ་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད།

ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡུལ་ས་གཙོ་བོས་འཛམ་གླིང་གི་ཧྥ་ཤི་
སིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཆེད་ལེགས་
སྐྱེས་རླབས་ཆེན་ཕུལ་ཡོད།

ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཚན་བཀོད་རྩོམ་ཡིག་ནང་། ཀྲུང་
གོ་དང་སུའུ་ལེན་ནི་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་
ཡོ་རོབ་ཀྱི་གཡུལ་ས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ལྗར་པན་དམག་རྒྱལ་
རིང་ལུགས་དང་འཇར་མན་ན་ཙི་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་
སྲོག་ཤིང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས། འཛམ་གླིང་གི་ཧྥ་ཤི་སིར་ངོ་
རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཆེད་ཐག་གཅོད་རང་
བཞིན་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་སྣས་ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཡུལ་ས་གཙོ་བོར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་དེས་དམག་རྒྱལ་རིང་
ལུགས་དང་ཧྥ་ཤི་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཧམ་སེམས་རྦད་དེ་ཐལ་བའི་རྡུལ་
དུ་བརླགས་པས་འཛམ་གླིང་ལ་དོན་སྙིང་རླབས་པོ་ཆེ་ལྡན་པའི་ངོས་
འཛིན་བྱུང་ཡོད་ཅེས་ནན་གསུངས་གནང་ཡོད།
ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་ཁའི་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གི་རིག་
གཞུང་དྲུང་ཡིག་པའོ་ལི་སི·་ཆི་ལི་ཙུའོ་ཧྥུའུ་ཡིས། རྒྱལ་ཁ་ནི་ཧྥ་ཤི་
སིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་མནའ་མཐུན་གྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་
བརྩོན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཁྲོད་དུ་སུའུ་
ལེན་དང་ཀྲུང་གོས་ནུས་པ་གལ་ཆེན་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཡོད། སུའུ་
ལེན་དང་ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཧྥ་ཤི་སིའི་
དང་དམག་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་དུ་
དཔུང་པ་མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་དང་ཕན་ཚུན་ལ་
རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པའི་
ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡུལ་ས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ཀྲུང་གོས་རང་
སྲོག་བློས་བཏང་སྟེ་མཐར་ལྗར་པན་དམག་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཕམ་ཉེས་
སུ་བཏང་བ་དང་འཛམ་གླིང་གི་ཧྥ་ཤི་སིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་
འཁྲུག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཆེད་སུབ་ཐབས་བྲལ་བའི་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་
ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཐ་ཇིག་སི་ཐན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཏུའུ་ཧྲན་པེ་རུ་གནས་པའི་ཨུ་རུ་སུ་
དང་ཐ་ཇིག་སིའི་ལ་ཧྥུ་སློབ་ཆེན་ས་འབྲེལ་ཆབ་སྲིད་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་
གནས་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་ཀུའུ་ཙེར·མའེ་ཐེ་ཅིན་ནོ་ཝས། ཀྲུང་གོ་ནི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ལྗར་པན་དམག་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་
པའི་སྟོབས་ཤུགས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྗར་པན་གྱི་དམག་
དཔུང་མང་ཆེ་བ་ཀྲུང་གོའི་གཡུལ་སར་བཀག་སྐྱིལ་བྱས་པ་དང་།
ཀྲུང་གོ་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་སྲོག་བློས་བཏང་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ཧྥ་ཤི་
སིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་གི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡུལ་ས་བྱས་
ནས་འཛམ་གླིང་གི་ཧྥ་ཤི་སིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་ལ་རྒྱལ་ཁ་
ཐོབ་ཆེད་རླབས་ཆེན་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
པོ་ཧི་ཡི་པོ་ཀྲུང་མཛའ་གྲོགས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཧྥ་ལུའུ་
ཁེ·པོ་ལི་ཆི་ཡིས། གལ་ཏེ་ཀྲུང་གོ་མེད་ན། འཛམ་གླིང་གི་ཧྥ་ཤི་
སིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་ཕལ་ཆེར་1945ལོར་མཇུག་སྒྲིལ་
མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས། ཀྲུང་གོའི་རི་འགོག་དམག་འཁྲུག་གིས་ལྗར་
པན་བཙན་འཛུལ་པར་ཚོད་འཛིན་ནུས་ལྡན་བྱས་ནས་ཡོ་རོབ་གླིང་
གི་གཡུལ་སའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་རྩ་ཆེའི་དུས་ཚོད་ཐོབ་པ་དང་འཛམ་
གླིང་གི་ཧྥ་ཤི་སིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་གི་ཁྲོད་དུ་ནུས་པ་
གལ་ཆེན་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཡོད། པོ་ལི་ཆི་ཡིས། མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལས་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་རྒྱུན་
འཛིན་ལས་འཛིན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཀྲུང་གོས་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་ཕྱོགས་མང་གི་སྒྲིག་ལམ་ལ་སྲུང་སྐྱོང་ཧུར་ཐག་བྱས་པ་དང་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལྟེ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་ལག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཅའ་ཁྲིམས་རྨང་གཞིར་བྱེད་པའི་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲིག་ལམ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བརྟན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཀྲུང་གོས་

ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྩི་འཇོག་དང་བློ་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་པ་དེ་འཛམ་གླིང་ཞི་
བདེ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་ཏུ་
གྱུར་ཡོད་ཅེས་གསུངས།
ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ནན་གསུངས་གནང་དོན། ཐའེ་
དབན་ཀྲུང་གོའི་པང་དུ་ལོག་རྒྱུ་ནི་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་
པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་དང་དམག་འཁྲུག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་སྒྲིག་ལམ་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། འཇར་མན་པའོ་ཨེན་
སློབ་ཆེན་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་ཀུའུ་ཞུའེ་
ཝུའུ་ཡིས། ཐའེ་དབན་ཀྲུང་གོའི་པང་དུ་ལོག་རྒྱུ་ནི་འཛམ་གླིང་
དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་
ཡིན་ལ། དམག་འཁྲུག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་
ལེན་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་
གཉིས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ན། ཚབས་ཆེན་གྱི་འགལ་
རྐྱེན་གྱིས་ད་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲིག་ལམ་ལ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་
སྲིད། ཨེ་ཅིབ་ཀྱི་ཁེ་རོ་སློབ་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དགེ་
རྒན་ཆེན་མོ་བ་གཞོན་པ་མུའུ་ཧ་པུའུ·ན་སའེ་ཨེར་གྱིས། ཀྲུང་གོས་
ཐའེ་དབན་ལ་འཛིན་པའི་བདག་དབང་ནི་ཁྲིམས་མཐུན་ཡིན་པར་མ་
ཟད། ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་དོན་དངོས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཀྲུའུ་
ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཚན་འགོད་རྩོམ་ཡིག་ནང་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་
དང་ཁ་གསལ་བའི་ལངས་ཕྱོགས་སླར་ཡང་མཚོན་པ་སྟེ། དོན་དག་
དེ་ལྟེ་བའི་ཁེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཀྲུང་གོས་གནས་ཚུལ་གང་
འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ཏུའང་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས་འདུག་
ཅེས་བཤད།

འཛམ་གླིང་ཐུན་མོང་ཐོག་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་དགོས་ན་དྲང་
བདེན་དགོས་པ་ལས་བཙན་པོ་དབང་ཡོད་མིན།

ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཚན་འགོད་རྩོམ་ཡིག་ནང་བསྟན་
དོན། “འཛམ་གླིང་ཐུན་མོང་ཐོག་འཕེལ་རྒྱས་དང་དར་རྒྱས་འགྲོ་
དགོས་ན་དྲང་བདེན་དགོས་པ་ལས་བཙན་པོ་དབང་ཡོད་མིན”
དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཞི་བདེའི་མཚལ་ཡིག་དང་། འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་མཚལ་ཡིག བདེ་འཇགས་ཀྱི་མཚལ་ཡིག བཅོས་སྐྱོང་གི་
མཚལ་ཡིག་བཅས་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མིའི་རིགས་
ཀྱི་ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་རྒྱུ་དང་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲོས་འགོ། གོ་ལ་ཧྲིལ་
པོའི་བདེ་འཇགས་གྲོས་འགོ། གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་དཔལ་ཡོན་གྲོས་འགོ་
བཅས་བཏོན་པ་ནི་གོང་གསལ་གྱི་མཚལ་ཡིག་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་
དྲང་གཞག་དང་དྲང་བདེན་དེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བསམ་གཞིར་
བྱས་ནས་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་བཅོས་སྐྱོང་མ་ལག་འཕོ་འགྱུར་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་
ཧུར་ཐག་བྱ་ཆེད་ཡིན།
ཐུར་ཁེ་མར་མ་ལ་ཐེབས་རྩ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཨ་ཁེ་ཁན·་
སུའུ་ཝེར་གྱིས། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བཏོན་གནང་བའི་གོ་ལ་
ཧྲིལ་པོའི་གྲོས་འགོ་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི་དྲང་གཞག་དང་དྲང་བདེན་གྱི་
ངང་ཕྱོགས་མང་རིང་ལུགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་ངོ་མ་བྱེད་པའི་གོ་ལ་ཧྲིལ་
པོའི་བཅོས་སྐྱོང་གི་ཇུས་གཞི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཁོང་
གིས། ཕྱོགས་རྐྱང་པའི་རིང་ལུགས་མགོ་བཀྱག་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་
ཡུག་འོག་ཀྲུང་གོས་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གི་བཙན་དབང་རིང་ལུགས་
དང་ཆབ་སྲིད་བཙན་དབང་ལ་ངོ་རྒོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲིག་སྲོལ་དང་སྒྲིག་ལམ་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུར་གཞོལ་བཞིན་
ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ཆེའི་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐུན་
མོང་གི་ཁེ་ཕན་དང་མཐུན་ཡོད། གདོང་ཐུག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་
ང་ཚོར་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་དང་མཉམ་ལས་དགོས་པ་ལས་ཁ་བྲལ་མི་
དགོས། གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཚུལ་མཐུན་དང་བློ་རིག་
དགོས་པ་ལས་བཙན་པོ་དབང་ཡོད་མིན་ཞེས་གསུངས།
དབྱི་རག་ཁུ་ཏེ་སི་ཐན་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཁ་ཝ་
·མ་ཧ་མའོ་ཏེས་ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བཏོན་གནང་བའི“འཛམ་
གླིང་ལ་དྲང་བདེན་དགོས་པ་ལས་བཙན་པོ་དབང་ཡོད་མིན་
པའི”རྒྱས་བཤད་ལ་རྦད་དེ་མོས་མཐུན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་
དང་། ཁོང་གིས། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་བཙན་དབང་
རིང་ལུགས་དང་ཆབ་སྲིད་བཙན་དབང་སྔར་བཞིན་གནས་ཡོད་
པས། འགྱུར་ལྡོག་དང་ཟང་ཟིང་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་
སྟངས་ལ་དེ་བས་མང་བའི་ངེས་གཏན་མིན་པའི་རང་བཞིན་བཟོས་
ཡོད། འཛམ་གླིང་དེ་ཐུན་མོང་ཐོག་འཕེལ་རྒྱས་དང་དར་རྒྱས་

ཡོང་བར་བྱེད་དགོས་ན་དྲང་བདེན་དགོས་པ་ལས་བཙན་པོ་དབང་
ཡོད་མིན། གཞུང་དྲང་དང་ལུགས་མཐུན་གྱི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་
བཅོས་སྐྱོང་མ་ལག་ནི་གཞི་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་
ཕན་དང་མཐུན་པ་རེད། ཕན་ཚུན་བརྩི་འཇོག་དང་གཉིས་ཕན་
མཉམ་ཁེ་ལ་གཞིགས་པའི་ཕྱོགས་མང་གི་གནས་སྟངས་གང་
མགྱོགས་འཛུགས་རྒྱུ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེ་བའི་དགོངས་འཆར་དང་
མཐུན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
སི་རི་ཡའི《ཨ་རབ་པའི་ཚགས་པར》གྱི་ཁུ་ཝེ་ཐེའི་སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་
སྒྲིག་པ་པཱར་ཨ་པུའུ་ཏུའུ་ལོ·་ཏུའོ་སའེ་ལིས་ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་
མཚན་འགོད་རྩོམ་ཡིག་ལ་གཟིགས་རྗེས་སེམས་འགུལ་ཆེན་པ་ཐེབས་
ཤིང་། ཁོང་གིས་དབུས་ཤར་ས་ཁུལ་དུ་ཡུན་རིང་གཡོ་འགུལ་ཆེན་
པོ་བྱུང་བ་སྟེ། དབྱི་རག་གི་དམག་འཁྲུག་ནས་སི་རི་ཡའི་ཉམས་
ཉེན་དང་། ཡེ་མེན་གྱི་གདོང་ཐུག་ནས་ཕ་ལེ་སི་ཐན་དང་དབྱི་སི་
རལ་གྱི་གནད་དོན་བར་དུ་ཞི་བདེའི་མཚལ་ཡིག་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བཏོན་གནང་བའི་མིའི་རིགས་ཀྱི་
ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྟ་
བ། བསམ་གཞི་བཅས་འཛུགས་སྐབས། སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་ལས་
འགྲན་རྒོལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རོགས་ཟླ་བྱེད་པ་ལས་མནའ་འབྲེལ་
མི་བྱེད་པ། ཐུན་མོང་ཐོག་ཁེ་ཕན་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས་
འཆམ་མཐུན་མེད་པ་བྱེད་མི་རུང་། དེས་ས་ཁུལ་གྱི་ཞི་བདེའི་
བརྟན་ལྷིང་ལ་ནུས་པ་གལ་ཆེན་ཐོན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཀྲུང་གོའི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་སྒྲིག་ལམ་ལྟ་
བར་འགྲེལ་བཤད་གཏིང་ཟབ་བརྒྱབ་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་ལ་ཤུགས་
སྣོན་རྒྱག་པ་དང་། ཐུན་མོང་ཐོག་འཕེལ་རྒྱས་དང་། སྣ་མང་རང་
བཞིན་ལ་བརྩི་འཇོག་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་གསུངས་གནང་
བར་མ་ཟད། དེ་བས་བསྟུན་མཁས་རང་བཞིན་དང་དྲང་གཞག་
རང་བཞིན་གྱི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་བཅོས་སྐྱོང་མ་ལག་འཛུགས་རྒྱུའི་རེ་
འབོད་ཀྱང་བྱས་ཡོད། ཞི་བདེའི་མཚལ་ཡིག་ནང་བཤད་རྒྱུར།
སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་ལས་འགྲན་རྒོལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རོགས་རམ་
ལས་མནའ་འབྲེལ་མི་བྱེད་པ། མཉམ་རྒྱལ་ལས་མཐུན་སྡེབ་མེད་པ་
མིན་པ་བཅས་ནན་གསུངས་བྱས་པ་དེས་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལས་དབང་
གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་བསྐྲུན་པར་ནུས་པ་གལ་ཆེན་ཐོན་ཡོད།
ཕ་ཁི་སི་ཐན་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱུད་གཅིག་ལམ་གཅིག་རྒྱུན་
མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་གྲོས་འགོ་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཁའེ་ཙེ·་ན་ཝ་
པུའུ་ཡིས། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཀྲུང་གོའི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་སྒྲིག་
ལམ་ལྟ་བར་འགྲེལ་བཤད་གཏིང་ཟབ་བསྐྱོན་པ་དང་། སྐད་ཆ་
ཤོད་རེས་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་འཕེལ་
རྒྱས། སྣ་མང་རང་བཞིན་ལ་བརྩི་འཇོག་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་
ནན་གསུངས་གནང་ཡོད་ལ། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གོ་ལ་ཧྲིལ་
པོའི་གྲོས་འགོ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་དེ་བས་དྲང་གཞག་དང་བསྟུན་
མཁས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ནུས་ལྡན་
བཏང་ཡོད་ཅེས་བཤད།
མ་ལེ་ཞི་ཡ་པིན་ཁྲེང་དཔེ་དེབ་ལྟ་ཀློག་ཚགས་པར་ཁང་གི་
སུན་ཀྲུང་ཧྲན་དྲན་གསོའི་ཁང་གི་འགོ་འཛིན་ཀྲོང་ཀེང་ཁང་
གིས། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཚན་འགོད་རྩོམ་ཡིག་ནང་།
འོད་ཟེར་གྱིས་མུན་པ་སེལ་ངེས་ཡིན་པ་དང་། དྲང་བདེན་གྱིས་
སྡུག་རྩུབ་ལས་རྒྱལ་ངེས་རེད། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་
གཉིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ་ཚད་མཐོའི་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་
པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་བས་ཀྱང་དེང་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
དུས་བབ་ལ་བསམ་གཞིགས་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
ཞི་བདེ་དང་དྲང་གཞག་རང་འགུལ་དུ་ཡོང་མི་སྲིད། ངེས་པར་དུ་
བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས། དེ་
རིང་ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུམ་བུ་དེར་བསྐྱར་དྲན་བྱེད་པ་ནི་འཁོན་
འཛིན་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར། དེའི་ཁྲོད་
ནས་བློ་གྲོས་དང་སྟོབས་ཤུགས་བསྡུ་ལེན་བྱས་ནས་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་
གཞིར་བྱས་ཏེ་བཙན་དབང་རིང་ལུགས་དང་ཆབ་སྲིད་བཙན་
དབང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་
དཔྱད་གཞིར་བྱས་ནས་ཞི་བདེའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་མཉམ་ལས་
གཉིས་ཕན་བརྟན་སྲུང་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད།
（ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་ཟླ་5ཚེས་9ཉིན་
འབྱོར་བའི་གློག་འཕྲིན）
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་དང་ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཡང་དག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་དང་དྲང་གཞག་དྲང་བདེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ལངས་དགོས།